

SAU MƯA BÃO, LÀM THẾ NÀO ĐỂ NGĂN CHẶN CÁC BỆNH TRÊN TÔM THẺ CHÂN TRẮNG

Trong nuôi tôm thẻ chân trắng, bệnh thường xuất hiện sau khi thời tiết thay đổi.đặc biệt sau khi trời mưa thì dịch bệnh dễ xảy ra nhất. Do đó, làm thế nào để ngăn chặn được bệnh tôm xảy ra sau mưa là nhân tố chính trong sự thành công của nuôi tôm. và bây giờ, chúng tôi sẽ trình bày cho các bạn thấy các nguyên nhân của các bệnh sau mưa, các dạng bệnh, triệu chứng, cách phòng trị bệnh một cách xúc tích để các bạn tham khảo.

NGUYÊN NHÂN CÁC BỆNH SAU MƯA

Sau khi mưa, đặc biệt là sau các cơn bão và các cơn mưa như trút nước, mưa dai dẳng, các yếu tố lý hóa trong môi trường nước nuôi tôm sẽ biến đổi rất lớn, bao gồm:

- Nhiệt độ nước:** tôm thuộc nhóm động vật không xương sống biến nhiệt, khi nước mưa hòa lẫn vào nước nuôi sẽ làm thay đổi nhiệt độ nước, và tất yếu dẫn đến việc giảm hoạt động của hệ tiêu hóa, chức năng của hệ miễn dịch, một mặt giảm khả năng tiết các enzyme tiêu hóa của ruột là giảm lượng ăn vào của tôm, làm giảm sự tiêu hóa và hấp thụ. Từ đó dẫn đến ruột không có thức ăn, bị chày và hiện tượng hư hỏng gan sẽ xảy đến. Mặt khác, làm giảm các chức năng miễn dịch, khả năng kháng bệnh và dễ bị nhiễm bệnh.
- pH:** sau khi mưa, độ pH của nước thường hạ (nước mưa có tính acid), cùng với việc tảo chết nhiều trong ao, đôi khi pH sẽ giảm đến mức 7.3 hay thấp hơn, tôm không thể thích ứng ngay với điều kiện mới nên sẽ yếu và dễ mắc bệnh.
- Oxy hòa tan:** đây là yếu tố môi trường chính được đòi hỏi trong nuôi tôm, nhìn chung nhu cầu oxy gen hòa tan đòi hỏi phải cao hơn 4mg/l cho tôm có thể hoạt động bình thường. Nước mưa chảy vào trong ao nuôi làm giảm khả năng trao đổi của nước nuôi, giảm oxy hòa tan. Sự trao đổi của tầng nước ở đáy với tầng nước mặt, nơi có nhiều oxy hòa tan, trở nên khó khăn và dễ dàng dẫn đến oxy hòa tan quá thấp và không đáp ứng được nhu cầu sinh trưởng của tôm và làm tôm dễ mắc cảm với mầm bệnh hơn.
- Độ mặn:** nước mưa chảy vào ao nuôi cũng làm thay đổi độ mặn nước nuôi với biên độ lớn, gây ra các tác động không tốt đến các chức năng sinh lý của tôm, trong thời gian ngắn tôm chưa thích nghi kịp thời và dễ dàng bị các mầm bệnh tấn công.
- Ammonia và nitrite:** vì hàm lượng oxy hòa tan thấp trong nước mưa, các vật chất hữu cơ trong nước không thể được oxi hóa như bình thường và sự phân hủy sẽ sinh ra nhiều ammonia, nitrite và nhiều khí độc khác hơn, và từ đó làm cho tôm mắc cảm quá mức với mầm bệnh.

SỰ XUẤT HIỆN THEO MƯA CỦA CÁC LOÀI GÂY BỆNH CHO TÔM

1. Bệnh mềm vỏ đỏ thân, bệnh thường xảy ra sau khi mưa từ 1 -2 ngày. Biểu hiện của bệnh gồm thân tôm hơn đỏ, vỏ mềm, ruột rỗng, gan teo, hoại tử và sung huyết. tôm bệnh bơi chậm chạp và mất phương hướng. vào lúc sáng và đêm, tôm bệnh nổi trên mặt nước ngày càng dày đặc hơn để lấy oxy, nguyên nhân của bệnh phần lớn là do sự biến động của môi trường nước, kèm theo đó là sự tấn công của mầm bệnh.
2. Vibriosis là *Vibrio* và các vi khuẩn gây bệnh khác, bao gồm cả môi trường nước nuôi sau cơn mưa, các nhân tố chính gây ra bệnh. Các biểu hiện bệnh trên tôm gồm đỏ thân, đôi khi là đỏ các chân bơi, ruột trống, gan sưng, thân đỏ, bỏ ăn, và chết từ từ. Bệnh vàng mang: sau mưa, sự trao đổi nước giữa các tầng, thường làm cho đáy ao vẫn đục màu bùn cho đến màu vàng ở gần mặt nước, bùn sẽ đóng vào mang tôm làm cho mang có màu vàng nhạt. Hiện tượng này thường thấy ở các ao đất, nếu không xử lý ngay có thể làm đen mang.
3. Những cơn mưa nặng hạt thường dẫn đến sự lột xác, các vi khuẩn cơ hội dễ dàng gây ra các bệnh lở loét trên vỏ tôm, vỏ và các phụ bộ dính vào các đốm đen của vết loét, rìa vết loét của các vùng tổn thương.
4. Sự nổi đầu: Nước mưa đi vào ao nuôi, kèm theo không khí nóng và không có gió sẽ làm giảm oxy trong thời gian dài sẽ làm tôm nổi đầu và gây chết do thiếu oxy.

Vấn đề sau hết làm các bệnh dễ xảy ra trong ao là vì mật độ cao, nhiệt độ không khí cao, nhiệt độ nước thay đổi, thiếu oxy hòa tan, chất lượng nước, đáy ao lão hóa và bẩn, thức ăn thừa và phân làm tăng lượng ammonia và nitrite. Hầu hết tôm bị bệnh sẽ chết ở đáy ao và trong nhá cho ăn, làm giảm lượng thức ăn một cách đáng kể.

PHƯƠNG PHÁP QUẢN LÝ AO TÔM SAU MƯA

Để quản lý tốt hơn các bệnh tôm do mưa bão, những điều sau đây được khuyến cáo cần được thực hiện:

1. Tránh nước mưa chảy vào ao nuôi quá nhiều: loại bỏ các đường nước chảy vào ao, ngăn các rãnh mương để ngăn không cho nước mưa vào ao.
2. Luôn giữ nước ao nuôi ở một mức nước hợp lý: khi mực nước ao nuôi quá thấp, các cơn mưa nặng hạt sẽ gây nên những tác động lớn đến sự thay đổi độ mặn trong ao nuôi.

3. Mở quạt nước: để phá vỡ sự phân tầng nhiệt độ và độ mặn thông qua quạt nước, làm xáo trộn và thúc đẩy sự pha trộn nước mưa với lớp nước trên mặt, làm giảm thiểu sự thay đổi nhiệt độ và độ mặn đến mức thấp nhất.

4. Đập tràn: trong những ao nuôi không có quạt nước, không có gió, nước mưa trên mặt rất khó hòa chung vào nước ao. Với những ao này, chúng ta có thể tăng độ cao nước trong ao bằng với mực đập tràn, như vậy, lượng nước mưa vào ao sẽ được chảy tràn ra khỏi ao.

5. Sát trùng: thông thường, chúng ta sử dụng vôi, chất tẩy, ... và những chất sát trùng khác. Trong ao nuôi, nếu tảo chết và một vài có thể sinh ra khí độc, hay sự phân hủy các xác động vật sẽ sinh ra ammonia, nitrite. Trong trường hợp này, có thể sử dụng zeolite để loại bỏ các khí độc, tùy vào qui mô của ao nuôi mà tính toán lượng sử dụng. sau khi tác dụng của chất sát trùng hết, tiếp tục bổ sung các vi sinh vật có lợi để hình thành hệ vi sinh vật có lợi trong ao nuôi.

6. Củng cố: thức ăn cần phải thích hợp theo từng giai đoạn, ngoài ra, sử dụng các chất kích thích miễn dịch, men vi sinh và thảo dược để nâng cao sức khỏe và hoạt động của tôm, và cũng có thể đánh Toludine TPT để ngăn chặn sự hiện diện của mầm bệnh trong ao nuôi.

7. Quan sát sự bất thường trong ao nuôi: nhìn chung, sau mưa một đến 2 ngày thì dịch bệnh sẽ xảy ra. Trong quản lý nuôi trồng thủy sản, làm mạnh khả năng nhận thấy sự bất thường ở bất kỳ thời điểm nào để phân tích, tìm ra nguyên nhân là rất cần thiết. sự thay đổi chất lượng nước, các cá thể tôm chết cần phải được theo dõi cẩn thận, tìm ra nguyên nhân và một giải pháp để giải quyết vấn đề. Đối với những hiện tượng chết bất thường khác, đầu tiên phải kiểm tra chất lượng nước để xem ammonia, nitrite có cao hay không. Chú ý đặt biệt vào tảo chết trong ao nuôi, ngay trước khi xem xét lại các công việc phòng bệnh.

Dịch và tổng hợp từ tài liệu nước ngoài bởi Q.V